

O'ZBEKISTONDA INVESTITSION MUHIT JOZIBADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI

Dilrabo Malikova Muminovna

*Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
"Investitsiya va innovatsiyalar"
kafedrasi dotsenti v.b.*

Damir Abduhalilov

*Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
talabasi*

O'zbekistonda sarmoyaviy muhitni yaxshilash iqtisodiyotni rivojlantirish, investitsiyalarni jalb etish va tadbirkorlik uchun qulay shart-sharoit yaratishga xizmat qiluvchi muhim vazifadir.

Investitsion muhit muayyan mamlakat (yoki hudud)ga investitsiyalar kiritishning maqsadga muvofiqligi va jozibadorligini belgilaydigan, iqtisodiy, ijtimoiy, tashkiliy, siyosiy va boshqa shart-sharoitlar mavjudligining ijobiy yoki salbiy tomonlarini anglatadi.

Mamlakatda investitsion muhitni yanada yaxshilash borasida quyidagi chora-tadbirlar amalga oshirilishi maqsadga muvofiq.

1. Qonunchilikni takomillashtirish: Yangi Investitsiya kodeksining qabul qilinishi: Kodeksda investorlar huquqlarini himoya qilishga, investitsiya muhitining barqarorligini ta'minlashga va investitsiyalarni rag'batlantirishga qaratilgan qoidalar bo'lishi kerak. Kodeks ekspropriatsiyaga qarshi kafolatlarni o'z ichiga olishi, biznesning uzluksiz ishlashini ta'minlash va nizolarni adolatli hal etishni o'z ichiga olishi kerak. Ruxsatnomalar va litsenziyalar olish tartiblarini soddalashtirish: Kerakli hujjatlar sonini kamaytirish. Ilovalarni qayta ishlash muddati qisqartirilishi. Jarayonlarni elektron formatga o'tkazish. Ruxsatnomalar va litsenziyalar olishning "bir darcha" tizimini yaratish.

Investorlar uchun soliq yukini yanada kamaytirish: Iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlari uchun imtiyozli soliq rejimlarini joriy etish. Yangi investorlarga soliq ta'tillarini taqdim etish. Daromad solig'i stavkalari va boshqa soliqlar pasaytirilgan. Intellektual mulk himoyasini kuchaytirish: Intellektual mulk sohasidagi qonunchilikni takomillashtirish. Qalbaki mahsulotlarga qarshi kurash samaradorligini oshirish.

2. Sud-huquq tizimini takomillashtirish: Sud-huquq tizimining shaffofligi va samaradorligini oshirish: Sud jarayonlarining ochiqligini ta'minlash. Nizolarni hal qilish muddatini qisqartirish. Sudyalarning malakasini oshirish. Investitsion nizolar

bo'yicha ixtisoslashtirilgan sudlarni tashkil etish: Bu sudlar investor va davlat nizolarini ko'rish tajribasiga ega bo'lishi kerak. Ushbu sudlarning qarorlari qat'iy va ijro etilishi mumkin. Nizolarni hal qilishning muqobil usullaridan foydalanishni ta'minlash: Vositachilik. Arbitraj.

3. Infratuzilmani rivojlantirish: Yangi yo'llar, temir yo'llar, aeroportlar qurilishi: Bu mamlakatning transport imkoniyatlarini yaxshilaydi va logistika xarajatlarini kamaytiradi. Telekommunikatsiya tizimini rivojlantirish: Yuqori tezlikdagi Internetga kirishni kengaytirish. Aloqa xizmatlari narxining pasayishi. Elektr va boshqa kommunal xizmatlardan foydalanishni ta'minlash: Energetika infratuzilmasini modernizatsiya qilish. Muqobil energiya manbalarini rivojlantirish. Kommunal xizmatlarning arzonlashtirilgan tariflari.

4. Kadrlar malakasini oshirish: Ta'lim va kadrlar tayyorlash tizimini rivojlantirish: Mehnat bozori ehtiyojlariga yo'naltirilgan o'quv dasturlarini yaratish. O'qituvchilar uchun malaka oshirish. Xorijiy mutaxassislarni jalb qilish. Xususiy ta'lim sektorini rivojlantirishni rag'batlantirish: Xususiy ta'lim muassasalariga imtiyozlar berish. Iqtidorli talabalarni qo'llab-quvvatlash uchun grant tizimini ishlab chiqish.

5. Elektr energiyasi narxini pasaytirish: Energetika infratuzilmasini modernizatsiya qilish: Eskirgan uskunalarni almashtirish. Energiyani tejoychi texnologiyalarni joriy etish. Muqobil energiya manbalarini rivojlantirish: Quyosh energiyasi, Shamol energiyasi va gidroenergetika . Elektr narxini belgilash tizimini takomillashtirish: Raqobatbardosh elektr energiyasi bozorini joriy etish. Elektr energiyasi uchun subsidiyalarni kamaytirish.

6. Axborot shaffofligini oshirish . Investorlar uchun yagona axborot portalini yaratish. Portalda mavjud investitsiya imkoniyatlari, qonunchilik, ruxsatnomalar va litsenziyalar olish tartiblari, statistik ma'lumotlar va boshqalar to'g'risidagi ma'lumotlar bo'lishi kerak. Statistik ma'lumotlar sifati va ulardan foydalanish imkoniyatini oshirish: E'lon qilingan statistik ma'lumotlar ro'yxatini kengaytirish. Statistik ma'lumotlarning aniqligi va ishonchliligini oshirish. Elektron shaklda statistik ma'lumotlarga kirishni ta'minlash. Investitsion muhitni baholash tizimini ishlab chiqish: Investitsion muhit bo'yicha muntazam tadqiqotlar olib borish. Investitsion jozibadorlik indekslarini ishlab chiqish.

7. Qonunchilik barqarorligini ta'minlash: Investitsiya faoliyatini tartibga soluvchi qonun hujjatlariga o'zgartirishlarni minimallashtirish: Taklif etilayotgan o'zgarishlarning investitsiya muhitiga ta'sirini to'liq baholashni o'tkazish. Qonun

loyihalarini muhokama qilishda investorlarning ishtirokini ta'minlash. Uzoq vaqt davomida qonunchilikning barqarorligini kafolatlaydigan "o'yin qoidalari" ni qabul qilish. Huquqni qo'llash amaliyotining prognozligini oshirish: Qonun hujjatlarini qo'llashning aniq va tushunarli qoidalarini ishlab chiqish. Turli davlat organlari tomonidan qonun hujjatlarining bir xilda qo'llanilishini ta'minlash. Sud amaliyoti tizimini yaratish. Investitsiyalarni ekspropriatsiyadan himoya qilish kafolatlarini joriy etish: Qonuniy asoslarsiz va adolatli kompensatsiyalarsiz investitsiyalarni ekspropriatsiya qilishni taqiqlash. Investorga xalqaro arbitraj sudlariga murojaat qilish huquqini berish.

8. Korrupsiyaga qarshi kurash. Davlat organlari faoliyati ustidan nazoratni kuchaytirish: Elektron hujjat aylanishi tizimini joriy etish. Korrupsiyaga qarshi kurashuvchi mustaqil organlarni yaratish. Fuqarolar va korxonalarining korrupsiyaga oid jinoyatlar to'g'risida xabar berish imkoniyatlarini kuchaytirish. Xaridlar shaffofligini oshirish: Yagona elektron portalda xaridlar haqidagi ma'lumotlarni e'lon qilish. Tanlovli xarid tartiblarini joriy etish. Xaridlar to'g'risidagi qonun hujjatlariga rioya etilishi ustidan nazoratni kuchaytirish. Davlat xizmatchilarining ish haqini oshirish: Bu korrupsiyani rag'batlantirishni kamaytiradi. Ko'proq malakali kadrlarni ishga olishni ta'minlaydi.

9. Geosiyosiy xatarlarni kamaytirish: Mintaqadagi davlatlar bilan diplomatik munosabatlarni rivojlantirish: Bu qo'shnilar bilan munosabatlarni yaxshilaydi va sarmoya kiritish uchun yanada qulay muhit yaratadi. Mintaqaviy integratsiya loyihalarida ishtirok etish. Xalqaro standartlar va majburiyatlarga muvofiqligi: Bu xorijiy investorlarning O'zbekistonga bo'lgan ishonchini oshiradi. Mamlakatning mudofaa qobiliyatini mustahkamlash: Bu esa mamlakat xavfsizligini tashqi tahdidlardan ta'minlaydi.

10. Xususiy sektorning rolini oshirish: Xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishni rag'batlantirish: Kichik va o'rta biznes uchun soliq yukini kamaytirish. Moliyaga kirishni ta'minlash. Ro'yxatdan o'tish va biznes tartiblarini soddalashtirish. Davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish: Infratuzilma loyihalariga xususiy investitsiyalarni jalb qilish.

Xulosa sifatida shuni e'tirof etish joizki, iqtisodiyotning turli tarmoqlarida xususiy sektor bilan qo'shma loyihalarni amalga oshirish darkor. Ushbu chora-tadbirlarning amalga oshirilishi O'zbekistonda investitsiyalarni rivojlantirish uchun qulay muhit yaratadi, bu esa iqtisodiy o'sish, yangi ish o'rinlari yaratish va aholi farovonligini oshirishga xizmat qiladi. Shuni ham ta'kidlash kerakki, investitsiya

muhitini yaxshilash rejasi yangi chaqiriqlar va imkoniyatlarni hisobga olgan holda doimiy ravishda yangilanib turishi kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ashurova, O. Yu., va Shavkatov, E. (2023 yil, noyabr). INNOVATSIYA, RIVOJLANGAN FAOLIYAT, SAMARALI INVESTITSIYA. IV sanoat tsivilizatsiyasida texnika fanlarining roli: Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya (Buyuk Britaniya) (3-jild, 12-14-betlar).
2. Yuldashevna, A.O. (2024). TAHLILI VA INVESTITSİYALARNING JALBATLIGIGA TA'sir etuvchi OMILLAR. Web of Semantics: Fanlararo fanlar jurnali, 2(3), 147-149.1000
3. Mukkhammedov, M. (2020). Empire of Timur and its role in the economic development of Maverannah. American Journal of Social and Humanitarian Research, 1(2), 46-70.
4. Шодмонов, Ш., Мухаммедов, М., & Камилова, Н. (2021). Экономическая теория. Учебник. Т.: Иктисодиет-Молия.
5. Зайналов, Ж. Р., & Мухаммедова, З. М. (2023). ОСНОВНЫЕ ПОДХОДЫ И МОДЕЛИ ФОРМИРОВАНИЯ ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ТЕРРИТОРИИ. Analysis of world scientific views International Scientific Journal, 1(2), 105-113.
6. Маликова Дилрабо Муминовна, & Мирзаахмадов Шарифбек. (2023). ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИНВЕСТИРОВАНИЯ: ЦЕЛЬ И ЭТАПЫ. Ta'lim Innovatsiyasi Va Integratsiyasi, 5(1), 58–61.
7. Akhmedova, A. T. (2023). THE ESSENCE OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP AND THE ROLE IN SOCIETY. Miasto Przyszłości, 42, 364-366.
8. Akhmedova, A. T. (2023). IMPACT OF BUSINESS ACTIVITY ON THE FINANCIAL RESULTS OF THE ENTERPRISE. World of Scientific news in Science, 1(1), 161-165.
9. Akhmedova, A. T., & Rasulovich, Z. J. (2023). PROBLEMS OF A COMBINED INSURANCE POLICY CIVIL LIABILITY. EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY, 3(12), 118-120.
10. Ахмедова, А. Т. (2023). ВЛИЯНИЕ ФИНАНСОВОГО МЕХАНИЗМА НА ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МАЛОГО БИЗНЕСА И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОГО СУБЪЕКТА. " Экономика и туризм" международный научно-инновационной журнал, 5(13).
11. Rasulovich, Z. J., & Akhmedova, A. T. (2022). Trends in the Economic Condition in the Conditions of the Recovery of Economic Activity. International Journal on Economics, Finance and Sustainable Development, 4(4), 57-60.

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

REPUBLICAN SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

Volume: 2 Issue: 4

12. Akhmedova, A. T. (2021). Innovative strategic system management of the enterprise. *Academic Journal of Digital Economics and Stability*, 10, 52-55.
13. Ahmedova, A. T. (2020). System of innovative business strategic management of the enterprise. *Middle European Scientific Bulletin*, 4(2020), 10-13.
14. Akhmedova, A. T., & Shukhratovna, N. A. (2023). FINANCIAL ASPECTS OF DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ACTIVITIES IN SERVICE ENTERPRISES. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(8), 151-153.
15. Ахмедова, А. Т. (2023). ФИНАНСОВЫЙ АНАЛИЗ И ЕГО РОЛЬ В ОЦЕНКЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ. *Analysis of world scientific views International Scientific Journal*, 1(2), 114-122.
16. Ахмедова, А. Т. (2023). ИНФРАСТРУКТУРА РАЗВИТИЯ ФИНАНСОВОГО РЫНКА В УЗБЕКИСТАНЕ. *Analysis of world scientific views International Scientific Journal*, 1(2), 123-129.